

Bisedë përmes përkthyesit

Një udhëzim i shkurtë

Kur dy palë kanë nevojë të komunikojnë me njëri tjetrin por nuk kanë gjuhë të përbashkët, përkthyesi është hallka e domosdoshme që e mundëson bisedën në mes tyre. Qëllimi i bisedës së përkthyer është që t'i ngajë sa më tepër një bisede normale. Megjithatë, është e qartë që duhet të mirren disa masa kur biseda bëhet me ndërmjetësimin e përkthyesit.

Kjo broshurë jep një njoftim të shkurtë të funksionit të përkthyesit në bisedë dhe të rolit që ai luan për Ju që do të flitni përmes përkthyesit. Në fund, broshura tregon edhe disa rrethana që duhet të keni të qarta kur bisedoni përmes përkthyesit.

Funksioni i përkthyesit

përcaktohet nga rregullat etike profesionale të përkthyesit.

Rregullat etike kryesore të përkthyesit gjatë punës së tij janë:

- Përkthyesi duhet të përkthejë çdo gjë që thuhet gjatë bisedës, nuk duhet të heshtë kurrgjë, nuk duhet të ndryshojë kurrgjë dhe nuk duhet të shtojë kurrgjë.
- Përkthyesi duhet të jetë i paanshëm gjatë përkthimit, dhe qëndrimet e veta nuk duhet të ndikojnë në përkthimin.
- Përkthyesi nuk mund të marrë përsipër detyra tjera në lidhje me përkthimin.
- Përkthyesi ka detyrën absolute të mbajtjes së sekretit profesional.

Detyra absolute e mbajtjes së sekretit profesional do të thotë që

- detyra e mbajtjes së sekretit profesional përfshin gjithë informatat që përkthyesi merr në lidhje me përkthimin
- detyra e mbajtjes së sekretit vlen përballë "çdo njeriut", edhe përballë eprorëve, kolegëve dhe families
- detyra e mbajtjes së sekretit është në fuqi edhe pasi përkthyesi e ka mbaruar shërbimin si përkthyes.

Për Ju që përdorni përkthyes kjo do të thotë që:

- jeni vetë përgjegjës për çdo gjë që shprehni gjatë bisedës
- përkthyesi nuk është përgjegjës për të drejtën ose për të vërtetën e informatave që Ju dhe pala në bisedë i jepni njëri tjetrit
- përkthyesi nuk mund të mbajë në mend se ç'farë i keni thënë njëri tjetrit, ai nuk është "kujtesa" Juaj
- përkthyesi nuk mund të jetë person i autorizuar i njerës palë ose tjetrës
- përkthyesi është i detyruar që të tregojë në qoftë se është në gjende jo-aftësie për përkthim në raste kur përkthyesi
 - është farefis, i/e martuar, i/e fejuar me një nga palët
 - kur ai/ajo vetë është palë në çështjen
 - ose kur ai/ajo ka vepruar në çështjen për një nga palët
- Përkthyesi duhet të tregojë në qoftë se ai/ajo nuk është në gjendje që të kryejë detyrën në mënyrë të përshtatshme.

Gjera të rëndësishme kur bisedoni përmes përkthyesit

- Folni me partnerin e bisedës, dhe jo mbi atë.
- Drejtohuni partnerit dhe jo përkthyesit. D. m. th. mos thuani "pyetni a doni...", por thuani direkt: "a doni...". Përkthyesi do ta përkthejë në këtë mënyrë dhe biseda e përkthyme do t'i ngajë më tepër një bisede normale.
- Në qoftë se diçka Ju duket e paqartë ose në qoftë se dyshoni se ç'ka kuptuar pala tjetër, duhet t'a pyetni atë – përkthyesi do t'a përkthejë pyetjen.

Planifikoni se ç'doni të thoni

- i kushtoni rëndësi pikave kryesore
- Folni shkurtimisht dhe jepni përkthyesit mundësi që të përkthejë. Kështu përkthimi do të jetë më i përpiktë dhe pala tjetër do të ketë mundësi të përgjigjet ose të bëjë komentare – si në një bisedë normale.
- Shprehuni qartësisht dhe në mënyrë konkrete. Në qoftë se, p. sh. përdorni fjalë të urta, duhet të sqaroni njëkohësisht se ç'nënkuptoni.

Duhet të dini edhe që

levizjet e fytyrës dhe të trupit që zakonisht nënvizojnë fjalët e një bisede normale do të kenë efekt të pakësuar në një bisedë të përkthyer. Një bisedë me përkthyes i ngjan pak një bisede telefonike, gjatë së cilës kemi vetëm fjalët dhe zërin si ndihmë për të kuptuar përmbajtjen.

Disa gjeste mund të kenë kuptime të ndryshme në gjuhë të ndryshme (p. sh. lëkundja e kokës suedez do të thotë "po", kurse në vende tjerë do të thotë "jo"). Rrethanat e këtyra duhet ti keni parasysh.

Përkthimi është një punë e vështirë. Përkthyesi duhet të koncentrohet në tërësi në përkthimin dhe nuk mund të kryej detyra tjera përveç atyre gjuhësore. Përkthyesi lodhet më shpejt se palët e bisedës dhe do të ketë nevojë për pushim gjatë punës.

Bisede përmes përkthyesit (artnr 2016-4-6)
kan laddas nerfr n Socialstyrelsens webbplats
www.socialstyrelsen.se/publikationer

